

**ตัวอย่างการคำนวณเบี้ยปรับและเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่ม
ตามคำสั่งกรมสรรพากรที่ ป. 81/2542**

1. ตัวอย่างการคำนวณเบี้ยปรับและเงินเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มนี้ได้แสดงการคำนวณภาษีขายหักด้วยภาษีที่ซื้อทั้งกรณีจากการยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 และจากการคำนวณภาษีที่ถูกต้อง ซึ่งการคำนวณภาษีขายหักด้วยภาษีซื้อจำนวนที่ถูกต้องอาจเกิดจากกรณีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตรวจสอบความผิดเองและไปยื่นแบบแสดงรายการ ภ.พ. 30 เพิ่มเติม หรืออาจเกิดจากการตรวจสอบของเจ้าพนักงานประเมินซึ่งเจ้าพนักงานประเมินจะได้มีหนังสือแจ้งการประเมินภาษีต่อไป

2. การคำนวณเบี้ยปรับในกรณีการไม่ได้จัดทำใบกำกับภาษีและส่งมอบให้แก่ผู้ซื้อสินค้าหรือผู้รับบริการ หรือไม่ได้จัดทำรายงานภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือลงรายการในรายงานไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือกรณีมีสินค้าขาดจากรายงานสินค้าและวัตถุดิบ เป็นการคำนวณเบี้ยปรับนอกเหนือจากการคำนวณภาษีตาม 1. ซึ่งได้อธิบายวิธีการคำนวณไว้ในคำสั่งกรมสรรพากรดังกล่าวแล้ว

1. กรณีไม่ได้ยื่นแบบ ภ.พ.30

1.1 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มมีภาษีต้องชำระ

ภาษีขาย (บาท)	1,000	
ภาษีซื้อ	<u>750</u>	
ภาษีที่ต้องชำระ	<u>250</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1		250 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)		250 X 2 เท่า

1.2 การคำนวณภาษีมูลค่าเพิ่มมีภาษีชำระเกิน

ภาษีขาย (บาท)	1,000	
ภาษีซื้อ	<u>1,750</u>	
ภาษีที่ต้องชำระ	0	
ภาษีที่ชำระไว้เกิน	<u>(750)</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1		ไม่มี
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)		ไม่มี

2. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 เมื่อพ้นกำหนดเวลา ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีต้องรับผิดเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตาม 1. ไปแล้ว ต่อมาได้มีการยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพิ่มเติม หรือเจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบพบความผิด

2.1 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีต้องชำระและการคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีต้องชำระ

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,000	1,600	600	ขายขาด

ภาษีซื้อ	<u>750</u>	<u>400</u>	<u>(350)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีที่ต้องชำระ	250	1,200	950	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระสุทธิ	<u>180</u>	<u>1,130</u>	<u>950</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				950 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)				950 X 2 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				600 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				350 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(2) จำนวน 1,900 บาท

2.2 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีชำระไว้เกิน และการคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีชำระไว้เกิน

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,000	1,600	600	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>2,750</u>	<u>2,400</u>	<u>(350)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีที่ชำระไว้เกิน	(1,750)	(800)	950	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระไว้เกินสุทธิ	<u>(1,820)</u>	<u>(870)</u>	<u>950</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)				ไม่มี
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				600 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				350 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(4) จำนวน 950 (600 + 350) บาท

2.3 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีชำระไว้เกิน แต่การคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีต้องชำระ

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,000	1,600	600	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>2,750</u>	<u>1,400</u>	<u>(1,350)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีชำระไว้เกิน	(1,750)	200	1,950	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีชำระไว้เกินสุทธิ	<u>(1,820)</u>	<u>130</u>	<u>1,950</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				130 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)				200 X 2 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				600 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				1,350 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(4) จำนวน 1,950 (600 + 1,350) บาท

2.4 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีต้องชำระแต่การคำนวณที่ถูกต้องชำระไว้เกิน

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,000	1,600	600	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>750</u>	<u>2,000</u>	<u>1,250</u>	ซื้อขาด
ภาษีต้องชำระ	250	(400)	(650)	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระสุทธิ	<u>180</u>	<u>(470)</u>	<u>(650)</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี
เบี้ยปรับ มาตรา 89(2)				ไม่มี
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				600 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				ไม่มี

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(4) จำนวน 600 บาท

3. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลา แต่กรอกตัวเลขผิดพลาดและไม่ได้ชำระ
ภาษีมูลค่าเพิ่มให้ถูกต้องครบถ้วนพร้อมการยื่นแบบ ภ.พ. 30

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	2,500	2,500	0	
ภาษีซื้อ	<u>2,000</u>	<u>2,000</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระ	400	500	100	
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(20)</u>	<u>(20)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระสุทธิ	<u>380</u>	<u>480</u>	<u>100</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				480 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				ไม่มี
มาตรา 89(4)				ไม่มี

4. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลาและชำระภาษีไปแล้ว ต่อมามีการยื่นแบบ
ภ.พ. 30 เพิ่มเติมภายในกำหนดเวลาโดยชำระภาษีพร้อมการยื่นแบบเพิ่มเติม

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	2,400	900	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>600</u>	<u>(400)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีต้องชำระ	500	1,800	1,300	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระสุทธิ	<u>430</u>	<u>1,730</u>	<u>1,300</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี

เบี้ยปรับ	มาตรา 89(3)	ไม่มี
	มาตรา 89(4)	ไม่มี

5. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลาและชำระภาษีไปแล้ว ต่อมา มีการยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพิ่มเติมภายในกำหนดเวลา โดยไม่ได้ชำระภาษีพร้อมการยื่นแบบเพิ่มเติม

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	2,400	900	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>600</u>	<u>(400)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีที่ต้องชำระ	500	1,800	1,300	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีที่ต้องชำระสุทธิ	<u>430</u>	<u>1,730</u>	<u>1,300</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				1,300 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				ไม่มี
มาตรา 89(4)				ไม่มี

6. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 ภายในกำหนดเวลา และต่อมาที่มีการยื่นแบบ ภ.พ. 30 เพิ่มเติม เมื่อพ้นกำหนดเวลา หรือเจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบพบความผิด

6.1 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีที่ต้องชำระและการคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีที่ต้องชำระ

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	1,200	(300)	ขายเกิน
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>600</u>	<u>(400)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีที่ต้องชำระ	500	600	100	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีที่ต้องชำระสุทธิ	<u>430</u>	<u>530</u>	<u>100</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				100 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				100 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขายเกิน				ไม่มี
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				400 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(4) จำนวน 400 บาท

6.2 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีชำระไว้เกิน และการคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีชำระไว้เกิน

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	1,500	0	ขายถูกต้อง
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>600</u>	<u>(400)</u>	ซื้อเกิน

ภาษีต้องชำระ	500	900	400	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(950)</u>	<u>(950)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระไว้เกินสุทธิ	<u>(450)</u>	<u>(50)</u>	<u>(400)</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				400 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขายถูกต้อง				ไม่มี
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				400 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(3) หรือมาตรา 89(4) จำนวน 400 บาท

6.3 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีชำระไว้เกิน แต่การคำนวณที่ถูกต้องมีภาษีต้องชำระ

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	3,500	2,000	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>800</u>	<u>(200)</u>	ซื้อเกิน
ภาษีต้องชำระ	500	2,700	2,200	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(950)</u>	<u>(950)</u>	<u>0</u>	
ภาษีชำระไว้เกินสุทธิ	<u>(450)</u>	<u>1,750</u>	<u>2,200</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				1,750 X 1.5% ต่อเดือน
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				2,200 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				2,000 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				200 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือมาตรา 89(3) หรือมาตรา 89(4) จำนวน 2,200 บาท

6.4 แบบ ภ.พ. 30 ฉบับปกติมีภาษีต้องชำระแต่การคำนวณที่ถูกต้องชำระไว้เกิน

	แบบ ภ.พ. 30	ความถูกต้อง	ผลต่าง	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	2,400	900	ขายขาด
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>2,600</u>	<u>(1,600)</u>	ซื้อขาด
ภาษีต้องชำระ	500	(200)	(700)	คลาดเคลื่อน
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(70)</u>	<u>(70)</u>	<u>0</u>	
ภาษีต้องชำระสุทธิ	<u>430</u>	<u>(270)</u>	<u>(700)</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี
เบี้ยปรับ มาตรา 89(3)				ไม่มี
มาตรา 89(4) ภาษีขายขาด				900 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				ไม่มี

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(4) จำนวน 900 บาท

**7. กรณียื่นแบบ ภ.พ. 30 โดยนำภาษีไว้เกินของเดือนที่ผ่านมา มาใช้ชำระ
ภาษีมูลค่าเพิ่มเกินกว่าจำนวนภาษีชำระไว้เกินที่มีอยู่จริง**

7.1 กรณีแบบ ภ.พ. 30 ถูกต้อง

	แบบ ภ.พ. 30		ความถูกต้อง		ผลต่าง ภ.พ. 42
	ม.ค. 42	ก.พ. 42	ภ.พ. 42	ภ.พ. 42	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	3,500	3,500	0	
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>1,200</u>	<u>1,200</u>	<u>0</u>	
ภาษีที่ต้องชำระ	500	2,300	2,300	0	
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(750)</u>	<u>*(350)</u>	<u>*(250)</u>	<u>(100)</u>	
ภาษีชำระไว้เกินสุทธิ	<u>*(250)</u>	<u>1,950</u>	<u>2,050</u>	<u>100</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				100 X 1.5% ต่อเดือน	
เบี้ยปรับมาตรา 89(3)				ไม่มี	
มาตรา 89(4)				ไม่มี	

**7.2 กรณีแบบ ภ.พ. 30 แสดงภาษีขายขาด และภาษีซื้อเกินเป็นผลให้มีภาษีซื้อเกิน
เป็นผลให้ที่ภาษีต้องชำระเพิ่มเติม**

	แบบ ภ.พ. 30		ความถูกต้อง		ผลต่าง ภ.พ. 42
	ม.ค. 42	ก.พ. 42	ภ.พ. 42	ภ.พ. 42	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	3,500	3,800	300	
ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>1,200</u>	<u>1,000</u>	<u>(200)</u>	
ภาษีที่ต้องชำระ	500	2,300	2,800	500	
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(750)</u>	<u>*(350)</u>	<u>*(250)</u>	<u>(100)</u>	
ภาษีชำระไว้เกินสุทธิ	<u>*(250)</u>	<u>1,950</u>	<u>2,550</u>	<u>600</u>	
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				600 X 1.5% ต่อเดือน	
เบี้ยปรับมาตรา 89(3)				500 X 1 เท่า	
มาตรา 89(4) ภาษีขาดขาด				300 X 1 เท่า	
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				200 X 1 เท่า	

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(3) หรือ มาตรา 89(4)
คือ จำนวน 500 บาท

7.3 กรณีแบบ ภ.พ. 30 แสดงภาษีขายขาด และภาษีซื้อเกิน แต่ยังคงมีภาษีชำระเกิน

	แบบ ภ.พ. 30		ความถูกต้อง		ผลต่าง ภ.พ. 42
	ม.ค. 42	ก.พ. 42	ภ.พ. 42	ภ.พ. 42	
ภาษีขาย (บาท)	1,500	3,500	3,550	50	

ภาษีซื้อ	<u>1,000</u>	<u>3,420</u>	<u>3,400</u>	<u>(20)</u>
ภาษีที่ต้องชำระ	500	80	150	70
ภาษีชำระไว้เกินยกมา	<u>(750)</u>	<u>*(350)</u>	<u>*(250)</u>	<u>(100)</u>
ภาษีชำระไว้เกินสุทธิ	<u>*(250)</u>	<u>(270)</u>	<u>(100)</u>	<u>170</u>
เงินเพิ่ม มาตรา 89/1				ไม่มี
เบี้ยปรับมาตรา 89(3)				70 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีขาดขาด				50 X 1 เท่า
มาตรา 89(4) ภาษีซื้อเกิน				20 X 1 เท่า

ให้เปรียบเทียบเบี้ยปรับและเรียกเก็บจำนวนที่ได้เงินมากกว่า คือ มาตรา 89(3) หรือ มาตรา 89(4) คือ จำนวน 70 บาท